

Sikkerhedskrav for sejladsaktiviteter med "mindre fartøjer"

- vejledning for skoler og institutioner

Når skoler og institutioner laver sejladsaktiviteter med eleverne, er det erhvervssejlads. Det betyder, at skolerne er underlagt nogle sikkerhedskrav, som kan være vanskelige at leve op til, især når der er tale om såkaldt "mindre fartøjer" - kanoer, havkajakker, små robåde og sejljoller.

1. Oplæring i sejlads/"pædagogisk samvær"

I visse situationer er sikkerhedskravene lempet i forhold til de gængse bestemmelser for erhvervssejlads. Det drejer sig om **oplæring i sejlads**, og **pædagogisk tilrettelagt samvær**. Se evt. nedenstående eksempler på, hvornår en aktivitet er "pædagogisk tilrettelagt samvær". Disse forhold er desuden nøjere beskrevet i et [notat](#), der kan findes på Søfartsstyrelsens hjemmeside¹

Uanset aktiviteterens karakter, er det altid den enkelte skoleledelses ansvar, at de gældende sikkerhedsbestemmelser overholdes.

2. Sejladsaktiviteter i forbindelse med skemalagt undervisning

Når **elevens deltagelse er obligatorisk, og aktiviteten er skemalagt**, skal sejladsaktiviteterne følge de gængse sikkerhedsbestemmelser for erhvervssejlads. Afhængigt af fartøjernes størrelse og type kan det være vanskeligt at leve op til de generelle sikkerhedsbestemmelser.

Skolerne har imidlertid mulighed for at rette henvendelse til Søfartsstyrelsen for at få godkendt, at skolernes sikkerhedsforanstaltninger *svares til* ("er ækvivalente med") [bestemmelserne om erhvervssejlads](#)².

I praksis handler det om, at skolerne beskriver, hvilke sikkerhedsforanstaltninger der gælder for deres sejladsaktiviteter, og hvilke konkrete forhold (f.eks. geografiske, sæsonmæssige) aktiviteterne finder sted under. Se vejledende liste over sikkerhedstiltag nedenfor.

Liste over sikkerhedstiltag m.m.

Her er en liste over, hvad der bør beskrives for at dokumentere, at sikkerhedsforanstaltningerne kan sidestilles med de gældende regler for erhvervssejlads:

Fartøj

- *Hvilke fartøjer anvendes til aktiviteten?*

Fartøjernes konstruktion og tilstand

- *Hvilke krav stiller skolerne (eller grejbank/udlåner) generelt til fartøjernes konstruktion?*

¹ Notatet hedder "Information til skoler, institutioner m.v. om sejlads med elever" (27. maj 2011) og kan hentes på <http://www.sofartsstyrelsen.dk/Nyheder/Sider/Udbyggetinformationomsejladsmedelever.aspx>

² Se Søfartsstyrelsens tekniske forskrift nr. 10 af 2. december 2003 om mindre fartøjer, der medtager op til maksimalt 12 passagerer <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=26529>

- Hvilke procedurer anvender skolerne (eller grejbank/udlåner) for vedligeholdelse og kontrol af fartøjer?

Sikkerhedsudstyr

- Hvilket sikkerhedsudstyr er obligatorisk ombord på fartøjerne (afhængigt af fartøjstype)?

Færdigheder og kompetencer

- Hvilke krav stiller skolerne til deltagerne (eleverne) mht. egenfærdigheder?
- Hvilke krav stiller skolerne til turleder(ne) mht. kompetencer?

Lokaliteten, hvor aktiviteterne finder sted

- Åbent eller beskyttet farvand, særlige strømforhold, særlige vindforhold etc.

Vind og vej

- Hvilke klimatiske omstændigheder skal turlederen undersøge og tage i betragtning? Er (nogle af) aktiviteterne årstidsbestemte?

Adfærd

- Regler for adfærd under sejlads

Andre sikkerhedsforanstaltninger

- Evt. følgebåd
- Andre regelsæt/anvisninger, der anbefales (f.eks. Søsportens Sikkerhedsråds pjecer)

Skolerne kan med fordel henvise til kommunens generelle vejledninger for skoler og institutioner. Der kan også henvises til evt. regler og procedurer som gælder, hvor skolerne låner udstyret til aktiviteterne (f.eks. grejbanker).

Uanset hvilke generelle sikkerhedsregler skoleledelsen henviser til, er det imidlertid afgørende, at **den enkelte skoleledelse aktivt forholder sig til, og beskriver, sikkerhedsvilkårene for deres sejladsaktiviteter.**

Det er den enkelte skoleledelse, som i sidste ende har det fulde ansvar for elevernes sikkerhed under skolens sejladsaktiviteter.

Anmeldelse af sejladsaktiviteter til syn og sagsbehandling indsendes sammen med et [anmeldesskema](#)³ til Søfartsstyrelsen. Skemaet er et standardskema, og skal derfor kun udfyldes med de oplysninger som er relevante for de givne aktiviteter/fartøjer.

Anmeldelsen skal foretages minimum 3 uger før aktiviteterne påbegyndes. Der kan forekomme længere ventetid for afvikling af syn og det anbefales, at anmeldesskemaet ledsages af en grundig beskrivelse af skolens sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med sejlads for at mindske sagsbehandlingstiden.

3. Eksempler: Hvilke bestemmelser er forskellige sejladsaktiviteter underlagt?

Eksempel 1:

En skole er på 3 dages lejrskole. På lejrskolen tager skolen på 3 timers kanosejlads på Gudenåen. Denne sejlads betragtes af Søfartsstyrelsen som *pædagogisk tilrettelagt samvær* og bør følge retningslinjerne herfor.

³ <http://www.sofartsstyrelsen.dk/SiteCollectionDocuments/CFS/flagskifte/Anmeldesskema.doc>

Eksempel 2:

En skoleklasse skal på besøg på Rådvad naturskole. I forbindelse med besøget skal de på tur i robåde med naturskolens naturvejledere på Mølleåen. Såfremt deltagelse i sejladsen er obligatorisk for eleven som del i undervisningen betragtes sejladsen som erhvervsmæssig og skolen skal derfor specifikt beskrive sikkerhedsforanstaltninger, der kan sidestilles med bestemmelserne for erhvervssejlads.

Er deltagelse et frivilligt tilbud til eleverne betragtes sejladsen som *pædagogisk tilrettelagt samvær* og bør følge retningslinjerne herfor.

Eksempel 3:

En efterskole har en biologilinje. Af skema og undervisningsplan fremgår det at eleverne i uge 34 skal på 3 dages undersøgelsestur i kano på Roskilde Fjord. Aktiviteten betragtes ikke som pædagogisk tilrettelagt samvær, og er ikke oplæring i sejlads. Skolen skal derfor specifikt beskrive sikkerhedsforanstaltninger, der kan sidestilles med bestemmelserne for erhvervssejlads. Beskrivelserne indsendes sammen med anmeldesskemaet til Søfartsstyrelsen.

Friluftsrådet, 8. juli 2011